

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

5. juuni 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Poola)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

27. jaanuar 2023

Hagejad:

KCB

MB

Kostja:

BNP Paribas Bank Polska S.A.

Põhikohtuasja ese

Hagi laenulepingu kehtetuks tunnistamiseks ja tasutud laenu osamaksetega võrdväärse rahasumma kui alusetult makstu tagasimaksmiseks.

Põhikohtuasja ese ja õiguslik alus

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ (ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes) artikli 6 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 tõlgendamine; õiguslik alus: ELTL artikkel 267.

Eelotsuse küsimus

Kas nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ (ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes) artikli 6 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1 ning tõhususe ja võrdväarsuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mille kohaselt:

1. tarbija ei saa esitada ebaõiglaste lepingutingimuste seadmisest tulenevaid nõudeid ettevõtja vastu tõhusalt enne, kui ta kinnitab, et ei nõustu ebaõiglaste lepingutingimuste jõusse jätmisega, nõustub nende kohaldamise välistamisega ning mõistab sellest tulenevaid tagajärgi ja nõustub nendega, sealhulgas kogu lepingu võimaliku kehtetuks tunnistamisega;
2. tarbija ei saa ettevõtjalt tõhusalt nõuda ebaõiglaste lepingutingimuste alusel alusetult makstu tagastamist enne, kui ta on esitanud eespool nimetatud kinnituse;
3. tarbija nõue ebaõiglaste lepingutingimuste alusel alusetult makstu tagastamise kohta ei kehti enne, kui ta on esitanud eespool nimetatud kinnituse;
4. ettevõtja ei ole kohustatud maksma tarbijale seadusest tulenevat viivist maksimisega viivitamise eest seni, kuni ta on tutvunud tarbija eespool nimetatud kinnitusega?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Liidu toimimise leping: artikli 169 lõige 1.

Euroopa Liidu põhiõiguste harta: artikkel 38.

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (ELT 1993, L 95, lk 29; poolakeelne eriväljaanne, 15. ptk, 2. kd, lk 288): põhjendused 4, 21 ja 24; artikli 6 lõige 1 ja artikli 7 lõige 1.

Viidatud riigisisised õigusnormid

Poola Vabariigi 2. aprilli 1997. aasta põhiseadus (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej): artikkel 76 (tarbijakaitse põhimõte).

23. aprilli 1964. aasta tsiviilseadustik (Kodeks cywilny) (*Dz. U.* nr 16, jrk nr 93, muudetud), edaspidi „k.c.”.

Seadusega vastuolus olev või seadusest kõrvalehoidmiseks tehtud õigustoiming on kehtetu, välja arvatud juhul, kui asjaomase sättega on ette nähtud teisiti, eelkõige see, et lepingu kehtetud sätted asendatakse seaduse asjakohaste sätetega (artikli 58 lõige 1).

Tarbijaga eraldi kokku leppimata lepingu sätted ei ole talle siduvad, kui need kujundavad tema õigusi ja kohustusi vastuolus hea tavaga, riivates jämedalt tema huve (keelatud lepingusätted). See ei kehti sätete kohta, milles määratletakse lepinguosaliste peamised kohustused, sealhulgas hind või tasu, kui need on üheselt sõnastatud (artikli 385¹ lõige 1).

Kui lepingusäte ei ole lõike 1 kohaselt tarbijale siduv, on lepinguosalisel lepinguga seotud selle ülejäänud ulatuses (artikli 385¹ lõige 2).

Lepingusätte heale tavale vastavuse hindamine toimub lepingu sõlmimise aegse oleku järgi, võttes arvesse selle sisu, sõlmimise asjaolusid ja lepinguid, mis on seotud hindamise esemeks olevat sätet sisaldava lepinguga (artikkel 385²).

Igaüks, kes on õigusliku aluseta saanud kasu teise isiku kulul, on kohustatud selle mitterahalisel kujul tagastama ja kui see ei ole võimalik, siis maksma tagasi selle väärtuse (artikkel 405).

Eelmiste artiklite sätteid kohaldatakse eelkõige alusetult makstu suhtes (artikli 410 lõige 1).

Kohustus on alusetu, kui see, kes kohustuse täitis, ei olnud üldse kohustatud või ei olnud kohustatud isiku ees, kelle suhtes kohustus täideti, või kui kohustuse alus langes ära või ei saavutatud kohustuse kavandatud eesmärki või kui kohustuse täitmist kohustav lepingusäte oli kehtetu ega hakanud kehtima pärast kohustuse täitmist (artikli 410 lõige 2).

Kui kohustuse täitmise tähtaega ei ole kindlaks määratud või see ei tulene kohustuse olemusest, tuleb kohustus täita kohe pärast võlgnikult kohustuse täitmise nõudmist (artikkel 455).

Kui võlgnik hilineb rahalise kohustuse täitmisega, võib võlausaldaja nõuda viivist, isegi kui talle ei ole tekitatud kahju ja isegi kui hilinemine oli tingitud asjaoludest, mille eest võlgnik ei vastuta (artikli 481 lõige 1).

[viivisemäära suurus] (artikli 481 lõige 2).

Faktiliste asjaolude ja põhikohtuasja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Hagejad sõlmisid 2007. aastal kostja õiguseellasega laenulepingu summas 128 035,51 Šveitsi franki korterriistu rahastamiseks. Leping nägi ette, et laen makstakse välja summas, mis ei ületa 300 000 Poola zlotti; laenulepingu kohane tagasimaksmine toimus Šveitsi frankides avatud pangakontolt, millele laekus ainult selles vääringus raha. Laenutoodete tingimused nägid ette, et kui laenuvõtja korralduse kohaselt tuleb laenu tasuda muus vääringus kui laenuvaluuta, toimub see pärast valuuta konverteerimist panga poolt selles pangas kehtiva valuutade ostu- ja müügikursiga. Kui laenuvaluutas avatud laenuvõtja kontol ei jätku vahendeid lepingujärgsete nõuete tagasimaksmiseks, võib pank debiteerida laenuvõtja teist kontot, antud juhul pärast valuuta konverteerimist.
- 2 1. veebruaril 2021 esitasid hagejad eelotsusetaotluse esitanud kohtule hagi kostjaks oleva panga vastu, milles nad nõuavad 2007. aasta laenulepingu kehtetuks tunnistamist ja kostjalt nende kasuks 12 345,55 Poola zlotti ja 69 589,67 Šveitsi franki (mis võrdub seni tasutud laenu osamaksetega) tasumist koos seadusjärgse viivisega. 29. septembril 2022 esitasid hagejad kirjalikud avaldused, milles märkisid, et peavad laenulepingu sätteid laenusumma Šveitsi frankideks ja Poola zlottideks konverteerimise kohta lubamatuks (kuritahtlikuks),

mistõttu esitasid nad panga vastu hagi. Lisaks kinnitasid hagejad, et nende tähelepanu juhiti ümberarvutamisklauslite ebaõigele (kuritahtlikule) olemusele, lepingu kohtu poolt kehtetuks tunnistamise võimalusele ning kehtetuse tagajärgedele, eelkõige lepinguosaliste kohustusele makstud summad vastastikku tagasi maksta ja võimalusele esitada kinnipidamise või mahaarvamise suhtes vastuväide. Võimalik on nõuda nn tasu kapitali kasutamise eest. Eelotsusetaotluse esitanud kohus teavitas 27. jaanuari 2022. aasta istungil hagejaid laenulepingu sätete ebaõiglasteks lepingutingimusteks tunnistamisest ja lepingu kehtetuse tagajärgedest. See teavitus sisaldas samasugust teavet nagu on kirjas 29. septembri 2022. aasta avalduses.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 3 Hagejad leiavad, et laenuleping sisaldab ebaõiglasi lepingutingimusi, mis toovad kaasa selle kehtetuse, ning seetõttu peab kostja neile kõik selle lepingu alusel saadu tagasi maksma. Kostja esitas aga taotluse hagi rahuldamata jätmise kohta ja märkis, et laenuleping on kehtiv ega sisalda ebaõiglasi lepingutingimusi ning hagejad ei ole talle midagi maksnud alusetult.

Eelotsusetaotluse põhjendus

- 4 Kohtu hinnangul kujutavad laenulepingus laenu väljamaksmise ja laenu osamaksete tagasimaksmise viisi puudutavad sätted ebaõiglasi lepingutingimusi. Kuna Poola zlottides maksmise/tagasimaksmise korral toimub valuutade konverteerimine panga poolt määratud vahetuskurssi kohaldades, annavad need kostjale täieliku vabaduse poolte kohustuste sisu kujundamisel. Lisaks sisaldab leping täiendavalt laenuvõtjatele väljamakstava maksimaalse laenusumma eritingimust, kuid ei osuta laenuvõtjatele väljamakstavale miinimumsummale. Eespool märgitud lepingutingimustest tulenevate õiguste ja kohustuste niivõrd ulatuslik diferentseerimine tähendab, et need on vastuolus heausksuse tingimusega, kutsudes esile lepinguosaliste lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste olulise tasakaalustamatuse, mis kahjustab tarbijat (direktiivi 93/13 artikli 3 lõige 1). Kuigi need tingimused on seotud lepingu põhiobjekti mõistega, ei ole need koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles (direktiivi 93/13 artikli 4 lõige 2). Pealegi ei ole nende tingimuste suhtes eraldi kokku lepitud (direktiivi 93/13 artikli 3 lõiked 1 ja 2) ning need sisaldasid ettevõtja ja tarbijate vahel sõlmitud lepingus.
- 5 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei ole lepingut üldiselt võimalik jätkata nii, et see sisaldab ebaõiglasi tingimusi (direktiivi 93/13 artikli 6 lõige 1), eriti mis puudutab laenu väljamaksmise viisi reguleerivaid lepingusätteid. Laenuleping ei välista laenu väljamaksmist Šveitsi frankides, kuid käesoleva kohtuasja puhul ei olnud see praktikas võimalik, kuna laenuraha pidi välja makstama kinnisvara, mille hagejad ostsid Poola zlottides oleva summa eest, müüja näidatud pangakontole. Praktiline võimatus maksta laenuraha välja Šveitsi frankides tooks kaasa laenulepingu eesmärgi (korterite ostmise kulude rahastamine)

täitmata jätmise. Seega ei olnud võimalik lepingut täita, kuna pangal puudus laenusumma väljamaksmise võimalus. Sellises olukorras tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates nentida, et leping on kehtetu (k.c. artikli 58 lõige 1), mis tähendab, et lepinguosalisel peavad tagastama üksteisele kõik lepingu alusel tehtud maksed (k.c. artikkel 405 koostoimes k.c. artikli 410 lõikega 1), seega peab pank tagastama hagejatele eelkõige kõigi laenu osamaksetega võrduva summa koos seadusjärgse viivisega, mida arvestatakse alates viivitusse jäämise hetkest (k.c. artikli 481 lõiked 1 ja 2). Kohtupraktika alternatiivse seisukoha kohaselt, mida kohus ei jaga, võib denomineeritud laenulepingut täita ebaõiglase tingimuste lepingust kõrvaldamisest olenemata. Kuna laenusumma on määratletud Šveitsi frankides, ei saa välistada laenu väljamaksmist otse välisvaluutas, sest laenuvõtja on võtnud kohustuse tasuda kinnisvaramüüjale summa Poola zlottides. Kinnisvara müügileping kui eraldi leping ei saa laenulepingule õigusliku hinnangu andmisel olla asjakohane. Kuna laenulepingus ei nähtud pärast sellest ebaõiglase tingimuste kõrvaldamist üldse ette võimalust maksta laen välja Poola zlottides, siis kujutas hagejatele välja makstud summa endast alusetut makset, mille nad on kohustatud tagastama. Kuna nad aga lepingu alusel laenusummat *de facto* kätte ei saanud, ei olnud neil kohustust ka laenumakseid tasuda. Kui leping jääb pärast ebaõiglase tingimuste kõrvaldamist jõusse, on kõik lepinguosaliste tehtud maksed alusetult saadu ja need tuleb tagastada. Seda seisukohta ei tohiks aga tingimusteta ümber lükata. See on oluline juhul, kui asutakse seisukohale, et direktiivi 93/13 ei kohaldata poolte vastastikuste nõuete suhtes lepingu kehtetuks tunnistamise korral. Kahtlust ei saa äratada asjaolu ise, et direktiivi 93/13 kohaldatakse pooltevaheliste tagasitaitmisenõuete lahendamise meetodi suhtes, millele osutab muu hulgas Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Naranjo, C-154/15, C-307/15 ja C-308/15, mis käsitles just seda küsimust. Selles kohtuotsuses märkis Euroopa Kohus, et direktiivi 93/13 artikli 6 lõikega 1 on vastuolus riigisisene kohtupraktika, mis piirab lepingus sisalduva tingimuse ebaõigluse kohtulikust tuvastamisest tuleneva tagasitaitmiskohustuse ajalise kehtivuse (punkt 75).

- 6 Käesolev eelotsuse küsimus, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus teeb ettepaneku vastata jaatavalt, puudutab direktiivi 93/13 artikli 6 lõike 1 tõlgendamist. Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et see säte on kohustuslik (vt Euroopa Kohtu 14. juuni 2012. aasta kohtuotsus Banco Espanol de Crédito, C-618/10, punkt 40). See tähendab ennekõike seda, et kui liikmesriigi kohus tuvastab ebaõiglase lepingutingimuse, on ta kohustatud *ex officio* kinnitama, et see tingimus ei ole tarbijale siduv. Sellest reeglist on siiski üks erand. Nimelt võib tarbija otsustada, et ta soovib end siduda ebaõiglase tingimusega ja siis jääb leping jõusse tervikuna (vt Euroopa Kohtu 29. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Bank BPH, C-19/20, punktid 94–95).
- 7 See erand ja tarbijale antud ebaõiglase lepingutingimuse kinnitamise õigus olid aluseks Poola kohtute praktikas tekkinud lahknevustele. Esimene seisukoht tarbija ebaõiglase tingimuse jõusse jätmise otsuse õigusliku olemuse hindamise kohta eeldab, et direktiivi 93/13 artikli 6 lõikest 1 tuleneb, et ebaõiglane tingimus ei ole tarbijat *ex tunc* siduv ja kohus on kohustatud selle lepingust välja arvama,

olenemata lepinguosaliste seisukohast. Liikmesriigi kohus peab kinnitama, et see tingimus jääb jõesse ainult siis, kui tarbija on nõustunud end selle tingimusega siduma. Tarbija avaldus ebaõiglase lepingutingimuse kinnitamise kohta on tagasiulatava mõjuga materiaaõiguslik õigustoiming, mis seisneb algusest peale eksliku lepingu valideerimises. Tarbija ei ole aga kohustatud mis tahes kinnitust esitama (vt Poola kõrgeima kohtu 20. juuni 2018. aasta resolutsioon III CZP 29/17 ja 28. oktoobri 2022. aasta kohtuotsus II CSKP 898/22). Teine vastandlik seisukoht toetab põhimõtteliselt seisukohta, et ebaõiglane lepingutingimus on algusest peale seadusest enesest tulenevalt muudetud kehtetuks tarbija kasuks, kes võib seejärel anda sellele tingimusele oma teadliku ja vaba nõusoleku ja taastada sel viisil selle kehtivuse tagasiulatavalt. Selle seisukoha kohaselt saab liikmesriigi kohus aga hinnata, kas ebaõiglane lepingutingimus on tarbijale siduv, alles pärast seda, kui tarbija on esitanud sellekohase kinnituse. Kuna ebaõiglase tingimuse kehtivus sõltub tarbija otsusest, jääb selle kehtivus kuni sellise otsuse tegemiseni peatunud olekusse. Kui aga ebaõiglane tingimus on kogu lepingu olemasoluks hädavajalik, siis lõppkokkuvõttes jääb kogu lepingu kehtivus peatunud olekusse. Kuni tarbija ei tee otsust ebaõiglase tingimuse võimaliku kinnitamise kohta, ei saa kumbki lepinguosaline tõhusalt nõuda ei kohustuse lepingujärgset täitmist ega ebaõiglase lepingutingimuse alusel täidetud kohustuse hüvitamist, sest enne tarbija otsust ei ole teada, kas tingimus on lepinguosalistele siduv või mitte. Teisest küljest, kui tarbijat teavitatakse põhjalikult tema õigustest, mille järel ta teatab, et ei nõustu ebaõiglase tingimuse kinnitamisega ning nõustub sellest tulenevate tagajärgedega (sh lepingu võimaliku kehtetusega), tähendab see, et kehtivuse peatunud olek lakkab. Siis ei ole ebaõiglane lepingutingimus *ex tunc* siduv ja kõik selle alusel saadud tuleb tagastada. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates peegeldab see seisukoht paremini direktiivi 93/13 eesmärke, samas kui teise seisukohaga kaasneb tagajärgede oht, mis võivad olla vastuolus selle direktiivi artikli 6 lõikega 1 ja artikli 7 lõikega 1. Kuna liikmesriigi kohus ei saa ilma tarbija eelneva kinnitusega teha lepingus sisalduvate ebaõiglase tingimuste kohta täielikke järeldusi, tähendab see neile direktiiviga 93/13 antud tarbijate kaitse ulatuse piiramist. Kõnealune direktiiv ei pane tarbijatele kohustust teha mis tahes toiminguid (sealhulgas esitada kindlaksmääratud sisuga avaldusi) ega näe tarbijatele ette mingeid negatiivseid tagajärgi nende toimingute võimaliku tegematajätmise korral. Vastupidi, Euroopa Kohus osutab järjekindlalt sellele, et ebaõiglased tingimused ei ole tarbijale siduvad ja seetõttu tuleb neid käsitada nii, et neid ei ole kunagi olemas olnud (vt Euroopa Kohtu 21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Naranjo, C-154/15, C-307/15 ja C-308 /15, punkt 61). See on tingitud asjaolust, et direktiivi 93/13 artikli 6 lõige 1 on kohustuslik, mis tähendab, et liikmesriigi kohus on kohustatud *ex officio* kinnitama, et tarbija ei ole seotud ebaõiglase lepingutingimustega. Samal ajal märkis Euroopa Kohus 21. veebruari 2013. aasta kohtuotsuse BaniF Plus Bank (C-472/11) punktis 28, et „direktiivis ette nähtud kaitse täielikuks toimimiseks on nõutav, et siseriiklik kohus, kes on omal algatusel tuvastanud lepingutingimuse ebaõiglase olemuse, võib teha kindlaks kõik sellest tuvastusest lähtuvad tagajärjed, ilma et ta ootaks, et tarbija, keda on nendest õigustest teavitatud, esitaks nõude, milles palub nimetatud lepingutingimus tühistada“ (vt selle kohta Euroopa Kohtu 30. mai 2013. aasta

kohtuotsus Jörös, C-397/11, punkt 42, ja 30. mai 2013. aasta kohtuotsus Asbeek Brusse ja de Man Garabito, C-488/11, punkt 50). See tähendab, et tarbijal on õigus otsustada, et ta nõustub ebaõiglaste lepingutingimustega, kuid tal ei ole kohustust esitada selle kohta mingeid kinnitusi. Seega on lubamatu teha tarbija suhtes kindlaks negatiivseid tagajärgi seetõttu, et ta sellist kinnitust ei esitanud või esitas selle hiljem kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu määratud kuupäeval.

- 8 Samal ajal tähendab kohtupraktika, mis sunnib tarbijat esitama konkreetse sisuga kinnitust, seda, et tarbijal, kes seda kohustust ei täida, ei ole praktikas võimalik saada õiguskaitset, vaatamata ebaõiglaste tingimuste sõlmimisele lepingus, mille osaline ta on. See kaitse on piiratud ka olukorras, kus liikmesriigi kohus seab tarbija sellise kinnituse sõltuvusse tuvastusest, et tarbija nõue ebaõiglase lepingutingimuse alusel alusetult makstu tagastamiseks on sissenõutav ning et ettevõtja on selle makse tagastamisega viivitanud. Tähelepanu tuleks siinkohal pöörata praktikas esinevatele komplikatsioonidele, kuna juhtub, et kohtud ei aktsepteeri tarbijate enda esitatud kinnitusi ja kohustavad neid esitama need kinnitused kindlaksmääratud vormidel. Lisaks kohaldavad konkreetsed kohtud erineva sisuga teavitusi ja kinnitusvorme, mistõttu peab teise astme kohus mõnikord tarbija poolt esimese astme kohtus esitatud kinnitust ebaõigeks või ebapiisavaks. Peale selle nõuavad mõned kohtud tarbija kirjalikult esitatava kinnituse korral kinnituse koopia edastamist ettevõtjale ja kuni seda pole tehtud, ei ole tarbija nõue sissenõutav. See toob kaasa olulised praktilised tagajärjed. Kuna üksnes liikmesriigi kohtu poolt aktsepteeritud sisuga kinnituse esitamine tarbija poolt muudab tarbija nõude sissenõutavaks ning kui ettevõtja hilineb selle täitmisega, siis oleneb tarbijale kuuluvate tagasitaitmisnõuete ulatus temapoolse kinnituse esitamise kuupäevast. Eespool esitatud kahtluste hajutamine on käesoleva kohtuasja menetlemisel olulise tähtsusega. Olenevalt sellest, millist kuupäeva (hagiavalduse esitamise kuupäev, selle kostjale kättetoimetamine, kinnituse esitamine) tuleb lugeda hagejate nõude sissenõutavaks muutumise kuupäevaks, on erinev eelotsusetaotluse esitanud kohtu otsus kuupäeva kohta, millest alates tuleb kostjalt intressi välja mõista.
- 9 Tarbijate tagasitaitmisnõuete ulatuse sellise märkimisväärse piiramise võimalus tekitab kahtlusi, kas see ei ole vastuolus tõhususe põhimõttega. Olukorras, kus alusetult makstu tagasimaksmise nõue muutub reeglina sissenõutavaks pärast maksenõude saatmist (k.c. artikkel 455), näib lisanõuete kehtestamine tarbijatele, kes taotleavad oma lepingutes ebaõiglastest tingimustest tulenevaid õigusi, rikkuvat ka võrdvärsuse põhimõtet. Lisaks ei või tarbija seni, kuni tema nõue ei ole sissenõutav, seda ettevõtja nõudest selle tarbija vastu tasaarvestada (k.c. artikli 498 lõige 1). Selguse puudumine selles osas, millal on tarbija nõue sissenõutav, muudab keeruliseks ka tema nõude täpse summa kindlaksmääramise, sest kui võlgnik soovib tasuta oma välisvaluutas (käesoleval juhul Šveitsi frankides) fikseeritud võla, siis määratakse välisvaluuta väärtus Narodowy Bank Polski (Poola keskpang) poolt nõude sissenõutavuse kuupäeval avaldatud keskmise vahetuskursi alusel (k.c. artikli 358 lõige 2).

- 10 Eelotsusetaotluse esitanud kohus ei sea kahtluse alla seda, kui oluline on teavitada tarbijat ebaõiglaste tingimuste lepingust kõrvaldamise tagajärjedest. Sellise teavitamise kohustus tuleneb otseselt Euroopa Kohtu otsuse Bank BPH (C-19/20) punktist 99. Sellegipoolest näib selline tõlgendus olevat vastuolus direktiivi eesmärkidega, mille kohaselt on tarbijale kuuluvate tagasitaitmisnõuete esitamise tõhusus ja ulatus piiratud, kuna tarbijat on vaja eespool märgitust teavitada ja veenduda, et ta on sellest aru saanud. Samuti ei tohiks tarbija õigus nõustuda ebaõiglaste lepingutingimustega (millest ta ei pruugi üldse huvitatud olla) seada teda õiguslikult halvemasse olukorda, kui tal sellist õigust üldse ei oleks.

TÖÖDOKUMENT